

Číslo 5055/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch 31. 01. 2022 a 03. 02. 2022 a v dňoch od 07. 02. 2022 do 08. 02. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Lietavská Svinná 105, Lietavská Svinná - Babkov	
Zriaďovateľ	Obec Lietavská Svinná - Babkov

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Adriana Majsniarová, riaditeľka školy

Elena Hodasová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5055/2021-2022 zo dňa 26. 01. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Magdaléna Bumbalová, školská inšpektorka,
ŠIC Žilina

Mgr. Edita Majcherová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia zmien v obsahu vzdelávania v závislosti od potrieb žiakov a nastavenie systému opatrení na podporu vzdelávania žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie v základnej škole s ročníkmi 1. – 4.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

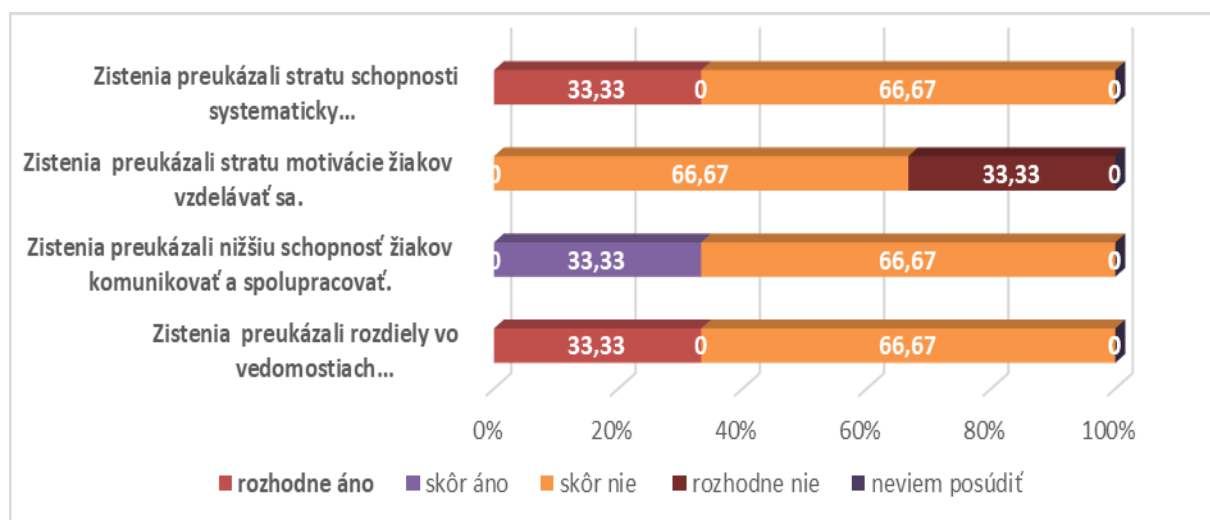
Kontrolovaný subjekt bola vidiecka nepľnoorganizovaná základná škola s materskou školou. Tematická inšpekcia bola vykonaná v základnej škole (ďalej ZŠ). Výchovu a vzdelávanie 43 žiakov zabezpečovali 3 učiteľky v troch triedach a 2 vychovávateľky v dvoch oddeleniach školského klubu detí. Škola evidovala 2 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Obidvaja boli so zdravotným znevýhodnením, ktorým poskytovala pomoc 1 pedagogická asistentka v spolupráci s výchovnou poradkyňou a triednymi učiteľkami. Odbornosť vyučovania bola zabezpečená na 77,33 %. Dištančného vzdelávania sa v školskom roku 2020/2021 zúčastňovali všetci žiaci.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania po ukončení dištančnej výučby

Podľa vyjadrenia riaditeľky školy a učiteliek v dotazníkoch administrovaných Štátnou školskou inšpekciou (ďalej ŠŠI) diagnostiku vedomostí a zručností žiakov po ich návrate

k prezenčnému vzdelávaniu vykonávali rozhovormi so žiakmi, ústnym skúšaním, zadávaním rôznych typov komplexných úloh, prezentáciou výsledkov práce žiakov, využívaním ich portfólia a sledovaním ich výkonu. Výsledky diagnostiky len v malej miere preukázali rozdiely vo vedomostiach a zručnostiach žiakov, stratu schopnosti systematicky a sústredene pracovať a nižšiu schopnosť žiakov komunikovať a spolupracovať. Výsledky hospitácií vykonaných riaditeľkou školy poukázali na nedostatky vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia - v čítaní. Riaditeľka školy a učiteľky v záujme vyrovnania rozdielov vo vedomostiach a zručnostiach žiakov, ktoré vznikli v dôsledku dištančného vzdelávania, umožnili žiakom doučovanie, prácu žiakov s knihami v školskej knižnici, prikúpili učebnice a pracovné zošity zamerané na čítanie s porozumením, zapojili sa do projektu Jarná škola. Vyučovanie sa realizovalo v blokoch, ktoré boli zamerané na uplatňovanie medzipredmetových vzťahov, na zlepšenie čitateľskej gramotnosti, na docvičovanie učiva, ktoré robilo žiakom problémy. Dôraz sa kládol na vyučovanie predmetov, ktoré sa vzhľadom k ich charakteru nedali realizovať počas dištančného vzdelávania. Porovnaním výsledkov v hodnotení žiakov v školských rokoch 2018/2019 a 2020/2021 možno konštatovať, že nedošlo k rozdielu v počte neprospievajúcich žiakov v súvislosti s dištančným vzdelávaním, škola nemala ani v školskom roku 2018/2019, ani v školskom roku 2020/2021 neprospievajúcich žiakov

Graf 1 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov v primárnom vzdelávaní

Úprava školského vzdelávacieho programu

Pri výchove a vzdelávaní škola v školskom roku 2020/2021 **postupovala v plnom rozsahu podľa nezmeneného školského vzdelávacieho programu** (ďalej ŠkVP). Na základe analýzy výsledných zistení z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov a v záujme zaistenia nadväznosti vzdelávania nebolo potrebné modifikovať učebné plány (ďalej UP) a učebné osnovy (ďalej UO). Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že na zasadnutiach metodického združenia sa dohodli, že po skončení dištančného vzdelávania budú venovať zvýšenú pozornosť opakovaniu a prehľbovaniu učiva, s ktorým mali žiaci problémy. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach ZŠ za školský rok 2020/2021 potvrdila vyjadrenie riaditeľky školy, že obsahový a výkonový štandard v jednotlivých ročníkoch bol naplnený. V uvedenom školskom roku neevidovali neprospievajúcich žiakov.

Túto skutočnosť potvrdila aj kontrola predloženej dokumentácie školy (zápisnice z rokovania metodických orgánov za školský rok 2020/2021, zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady).

V rámci **úpravy organizácie vzdelávania** boli počas dištančnej formy vzdelávania jednotlivé triedy rozdelené do skupín a podľa týždenného rozvrhu hodín boli vyučované blokovo formou, so zámerom uplatňovania medzipredmetových vzťahov, doučenia učiva, ktoré robilo žiakom problémy a na zlepšenie čitateľskej gramotnosti.

V oblasti **hodnotenia a klasifikácie žiakov** v adaptačnom období učiteľky využili možnosť slovného hodnotenia zameraného na ocenenie a pochvalu toho, čo žiak zvládol s dôrazom na motiváciu. Po ukončení adaptačného obdobia postupovali učiteľky pri hodnotení žiakov podľa pôvodných kritérií hodnotenia. Všetky uvedené zmeny boli prerokované v pedagogickej rade školy a zaznamenané v ŠkVP.

Systém opatrení zameraný na poskytovanie podpory žiakom, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie

Po realizovaní diagnostiky vedomostí a zručností žiakov škola pristúpila k aktivitám, ktoré boli zamerané na pomoc žiakom, ktorí sa nezúčastňovali dištančného vzdelávania. Opatrenia boli zamerané na podporu učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách, v čase mimo vyučovania a na posilnenie ich wellbeingu.

V záujme vyrovnávania rozdielov vo vedomostiach žiakov, podľa vyjadrenia riaditeľky školy a učiteliek v dotazníku, využívali inovatívne metódy a formy vyučovania (blokové, problémové, zážitkové vyučovanie), čo dosvedčili viacerí žiaci v riadenom rozhovore aj priame pozorovanie vyučovacích hodín. Do výchovno-vzdelávacieho procesu častejšie začleňovali aktivity na posilnenie sociálneho a rovesníckeho učenia sa, čo však nepotvrdili odpovede žiakov v riadenom rozhovore. Učiteľky v záujme podpory wellbeingu žiakov vytvárali bezpečné prostredie, rozvíjali ich emocionálne kompetencie. Poskytovanie podporných stimulov pre efektívne učenie sa žiakov realizovali individuálnym prístupom prípadne diferencovanými úlohami, túto skutočnosť potvrdila polovica hodín priameho pozorovania vyučovania.

Väčšina učiteliek v dotazníku uvádzala rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností hodnotenia výkonu spolužiaka, ale na vyučovaní sa realizovalo len na malom počte vyučovacích hodín.

V riadenom rozhovore so žiakmi na otázku, či radi navštevujú školu, všetci uviedli, že áno. Ako najčastejší dôvod uvádzali, že sa radi učia, majú radi svoju učiteľku a v škole majú veľa kamarátov.

V prípade potreby mali v čase mimo vyučovania možnosť využívať doučovanie.

Zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu

Priamym pozorovaním vyučovacích hodín bolo vykonaných 24 hospitácií v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, prvouka, prírodoveda a vlastiveda.

Učenie sa žiaka

Na sledovaných hodinách žiaci preukázali veku primerané **komunikačné zručnosti**. Využívali bohatú slovnú zásobu, vyjadrovali sa plynule, spisovne správne, v logickom slede a uplatňovali odbornú terminológiu. Väčšie rozdiely v ústnom prejave boli v technike hlasného čítania. Komunikačné zručnosti žiakov smerovali k efektívnej komunikácii

a spolupráci učiteľ–žiak, na niektorých hodinách aj k vzájomnej komunikácii žiak–žiak, predovšetkým pri práci vo dvojiciach, prípadne v skupinách.

Svoje **poznávacie kompetencie** žiaci preukazovali pochopením textu, jeho porozumenie vedeli prezentovať vlastnými slovami. Dokázali vyhľadávať potrebné informácie, porovnať ich, zistiť vzájomné vzťahy medzi nimi a identifikovať ich, získané vedomosti používať v konkrétnej neznámej situácii. Možnosť robiť rozhodnutia na základe kritérií, posúdiť ich správnosť a efektívnosť s využitím argumentov mali len na menej ako polovici hodín, príležitosť vytvoriť vlastný návrh riešenia problému na polovici hodín. Miera zadávania úloh na rozvíjanie hodnotiaceho myslenia a tvorivosti žiakov v porovnaní s úlohami zameranými na zapamätanie, aplikáciu a analýzu bola nižšia.

V rámci rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** boli žiaci pri práci sústredení, aktívne sa zapájali do činností, preberali zodpovednosť za vlastné učenie sa. V menšej miere však prichádzali s vlastnými nápadmi a postupmi pri riešení úloh, uvedomiť si chybu a identifikovať jej príčinu dokázali až po upozornení učiteľkou. Nižšia miera vytvárania príležitostí na zhodnotenie svojho výkonu ako aj výkonu spolužiakov zo strany učiteľov neumožnila žiakom dostatočne rozvíjať svoje hodnotiace zručnosti. Na porovnateľnom počte hodín v rámci rozvíjania ich **sociálnych kompetencií** mali žiaci málo príležitostí prezentovať výsledok kooperatívnej činnosti, objektívne ho posudzovať a zdôvodňovať.

Na viacerých pozorovaných hodinách boli rozvíjané **občianske kompetencie žiakov** vytváraním priestoru na prezentovanie ich názorov. Žiaci ich vedeli nielen pohoťovo prezentovať, ale aj odôvodniť, menej možností mali o nich diskutovať, rešpektovať odlišný názor a nereagovať naň odsudzujúco.

Vyučovanie učiteľom

Učiteľky optimalizovali učebný výkon žiakov s ohľadom na ich individuálne schopnosti a potreby na polovici hospitovaných hodín. Podporovali rozvoj individuálneho potenciálu každého žiaka, poskytovali adekvátny čas na vypracovanie úloh, zaistovali im rovnaké príležitosti. Pri kladení požiadaviek na výkon žiakov prevažne využívali individuálny prístup, na polovici hodín zadávali úlohy s rozdielnou náročnosťou. Na viacerých vyučovacích hodinách využívali metódy a formy práce smerujúce k aktívnemu učeniu sa žiakov, účelne využívali materiálno-technické prostriedky vrátane IKT, vytvárali žiakom príležitosti na aplikovanie získaných vedomostí. Uplatňovali výchovno-vzdelávacie intervencie podporujúce pozitívne vzťahy, toleranciu, **pozitívnu sociálnu klímu** výučby. Vytvárali prostredie, v ktorom sa žiaci cítili prirodzene, boli rešpektovaní, na hodnotenie ich výkonu využívali prevažne **formatívne hodnotenie** - pochvalu, povzbudenie.

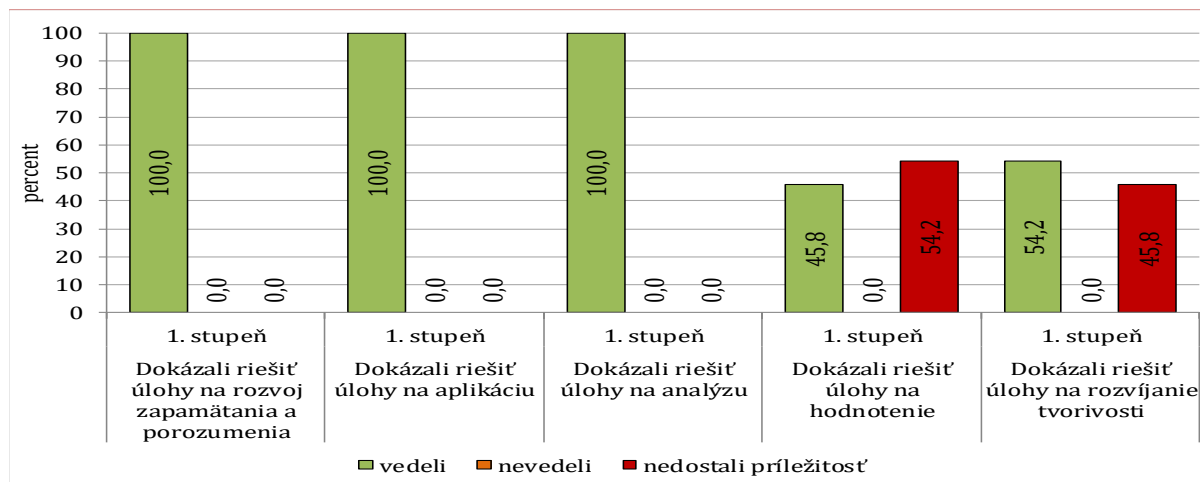
Výrazné pozitíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín

- disponovanie žiakov adekvátnymi komunikačnými spôsobilosťami,
- prehĺbovanie poznávacích kompetencií prostredníctvom zadávania úloh zameraných na zapamätanie, porozumenie, aplikáciu a analýzu,
- preberanie osobnej zodpovednosti za svoje konanie zo strany žiakov, podporovanie wellbeingu žiakov zo strany učiteľov, využívanie formatívneho spôsobu hodnotenia ich výkonu.

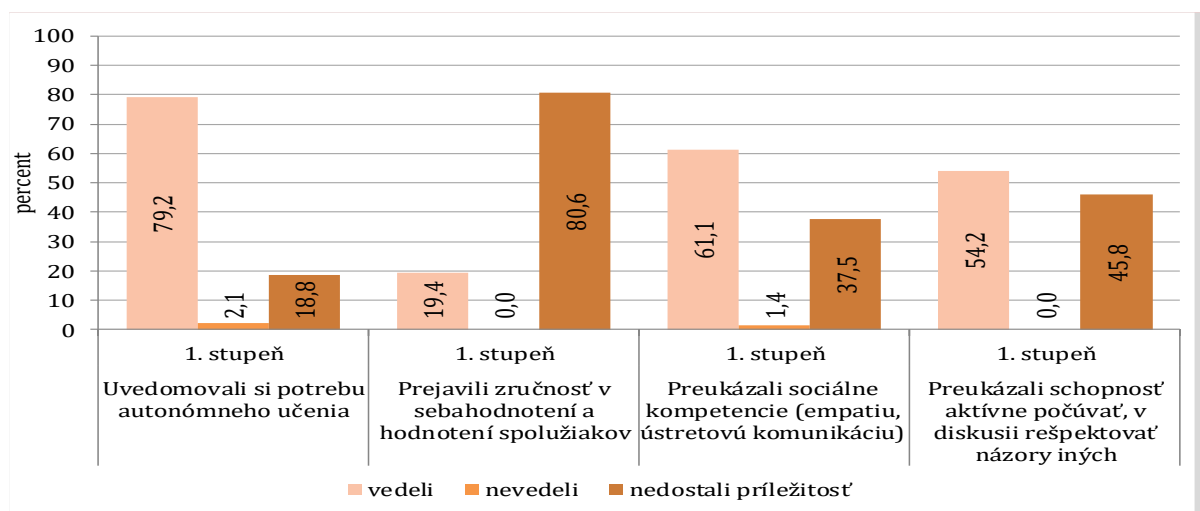
Výrazné negatíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín

- nedostatočné rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov (hodnotenie svojho a spolužiakovho výkonu),

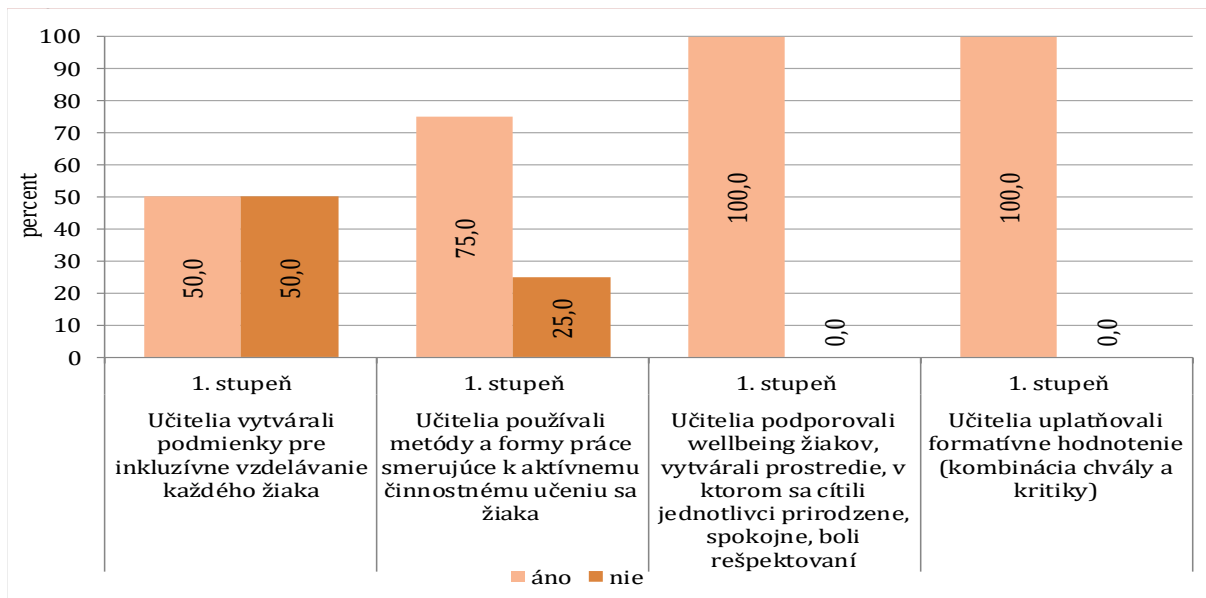
- nízka miera zadávania úloh na rozvoj kritického myslenia, vytvárania príležitostí žiakom kooperovať a prezentovať výsledky kooperatívnej práce, objektívne ich posudzovať, v diskusii aktívne počúvať a rešpektovať názory iných.

Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa a sociálnych zručností a schopností žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka v sledovaných predmetoch primárneho vzdelávania

Efektívnosť nastaveného systému podporných opatrení

Škola po vyhodnotení diagnostiky vedomostí a zručností žiakov pri výchove a vzdelávaní v školskom roku 2020/2021 **postupovala v plnom rozsahu podľa nezmeneného** ŠkVP. Na základe analýzy výsledných zistení z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov a v záujme zaistenia nadväznosti vzdelávania nebolo potrebné modifikovať UP ani UO.

V rámci **úpravy organizácie vzdelávania** boli počas dištančnej formy vzdelávania jednotlivé triedy vyučované blokovo so zámerom uplatňovania medzipredmetových vzťahov, zlepšenia čitateľskej gramotnosti a doučenia učiva, ktoré robilo žiakom problémy.

V oblasti **hodnotenia a klasifikácie žiakov** v adaptačnom období učiteľky využili možnosť slovného hodnotenia zameraného na komentovanie a pochvalu toho, čo žiak zvládol s dôrazom na motiváciu. Po ukončení adaptačného obdobia postupovali učiteľky pri hodnotení žiakov podľa pôvodných kritérií hodnotenia.

ŠŠI s cieľom zistenia spôsobu vzdelávania a uplatňovania podporných opatrení pre žiakov po skončení dištančného vzdelávania v aktuálnom školskom roku administrovala učiteľkám školy dotazníky a realizovala riadený rozhovor so žiakmi. Analýza odpovedí učiteľiek v dotazníku v časti diagnostika vedomostí a zručností žiakov po ukončení dištančného vzdelávania len v malej miere potvrdila rozdiely vo vedomostiach a zručnostiach žiakov, stratu schopnosti systematicky a sústredene pracovať a nižšiu schopnosť žiakov komunikovať a spolupracovať.

Opatrenia, ktoré škola realizovala na vyrovnanie rozdielov vo vedomostiach žiakov, boli zamerané na podporu učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách, na posilnenie ich wellbeingu a na ich podporu v čase mimo vyučovania. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy a učiteľiek v dotazníku, vo výchovno-vzdelávacom procese využívali inovatívne metódy a formy vyučovania (blokovo, problémovo, zážitkovo vyučovanie) a častejšie začleňovali aktivity na posilnenie sociálneho učenia sa. V záujme podpory wellbeingu žiakov vytvárali bezpečné prostredie, rozvíjali ich emocionálne kompetencie, čo dosvedčili v riadenom rozhovore viacerí žiaci, aj priame pozorovanie vyučovacích hodín. Rozdielne potreby žiakov

podporovali individuálnym prístupom prípadne diferencovanými úlohami, čo sa potvrdilo na polovici hodín priameho pozorovania vyučovania. Rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností hodnotenia výkonu spolužiaka uvádzala v dotazníku väčšina učiteliek, ale na vyučovaní sa realizovala len na malom počte hodín.

V oblasti podpory wellbeingu všetkých žiakov učiteľky zaraďovali aktivity na obnovenie a upevnenie vzťahov v rovesníckych skupinách, na posilnenie sociálneho učenia sa a realizovanie programov primárnej prevencie rizikového správania sa žiakov.

Na základe výsledkov analýzy priameho pozorovania vyučovacích hodín, rozhovoru s riaditeľkou školy, odpovedí učiteliek v dotazníku, niektorých žiakov v riadenom rozhovore a vzhľadom k tomu, že škola nemala neprospievajúcich žiakov v školskom roku 2020/2021 možno konštatovať, že realizované opatrenia na podporu ohrozenej skupiny žiakov **boli efektívne**.

2 ZÁVERY

Školou vykonaná revízia ŠkVP **zabezpečila** nadväznosť vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi, stupňami vzdelávania a zároveň **reflektovala** zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov.

Nastavený a uplatňovaný systém opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese **napomáhal** odstrániť deficit v poznatkovej úrovni žiakov a minimalizovať dôsledky neplnohodnotného dištančného vzdelávania.

Výrazné pozítíva

- uplatňovanie podporných opatrení v oblasti wellbeingu všetkých žiakov,
- využívanie formatívneho hodnotenia žiakov s optimálnym využitím pochvaly a kritiky učiteľmi,
- preberanie osobnej zodpovednosti za svoje konanie zo strany žiakov (ústretová komunikácia, korigovanie vlastného správania, prejavovanie empatie).

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie vyšších poznávacích procesov žiakov prostredníctvom zadávania úloh na rozvíjanie kritického myslenia a tvorivosti žiakov,
- rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa (sebahodnotenie, hodnotenie výkonu spolužiakov, adekvátne reagovanie na hodnotenie svojho výkonu zo strany spolužiakov, učiteľov),
- podporovanie sociálnych kompetencií žiakov zadávaním úloh vyžadujúcich si ich spoluprácu, umožnenie žiakom prezentovanie, posudzovanie a zdôvodňovanie výsledku kooperatívnej činnosti.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zamerať kontrolnú činnosť vedenia školy na rozvíjanie poznávacích kompetencií prostredníctvom zadávania úloh, ktoré podporujú tvorivosť žiakov a hodnotiace myslenie žiakov,
- kontrolnú činnosť vedenia školy zamerať na podnecovanie žiakov k sebahodnoteniu a hodnoteniu spolužiakových výkonov,
- v rámci hospitačnej činnosti vedenia školy sledovať rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov prostredníctvom zadávania úloh vyžadujúcich si ich kooperatívnu činnosť s možnosťou prezentovať výsledky kooperatívnej činnosti, objektívne ich posudzovať a zdôvodňovať.

PÍŠOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKЦИИ

1. Školský vzdelávací program na školský rok 2021/2022, 2020/2021 a jeho prílohy
2. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach ZŠ za školský rok 2018/2019 a 2020/2021
3. Zápisnice zo zasadnutí metodického združenia
4. Vyhodnotenie plánu práce metodického združenia
5. Zápisnice zo zasadnutí pedagogických rád
6. Rozvrhy učiteľov a tried
7. Žiacke portfólia, písomné práce žiakov
8. Hodnotenie žiakov pri dištančnom vzdelávaní

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Magdaléna Bumbalová

Dňa: 18. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Magdaléna Bumbalová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Adriana Majsniarová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 01. 03. 2022 v Žiline:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Magdaléna Bumbalová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Adriana Majsniarová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Adriana Majsniarová

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Magdaléna Bumbalová

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti